

B.R.S. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination**March/April-2024 (Old Course)****E-15 AGRI. CHEMISTRY (ELECTIVE-15)****Time: 2:00 Hours****Marks: 50****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) પાણીમાં ક્લોરાઈડનું પ્રમાણ માપવાના પ્રયોગ વિષે સંપૂર્ણ માહિતી આપો.
 - (2) પાણીનું કુલ દ્રાવ્ય ક્ષાર (વિદ્યુત વાહકતા) આધારિત વર્ગીકરણ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) પાણીની વિદ્યુત વાહકતા માપવાનો પ્રયોગ સમજાવો
 - (2) પાણી પૃથ્થકરણના હેતુઓ મુદાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)
- (1) ક્લોરાઈડ આધારિત પાણીનું વર્ગીકરણ
 - (2) કાર્બોનેટ અને બાયકાર્બોનેટના પૃથ્થકરણનો સિદ્ધાંત
 - (3) બોરોન આધારિત પાણીનું વર્ગીકરણ
 - (4) પાણીનો અમ્લતા આંક (PH) માપવાની રીત
 - (5) વિદ્યુત વાહકતા કોષ
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૫)
- (1) 10 ml પાણીનું ક્લોરાઈડ માટે પૃથ્થકરણ કરતાં બ્યુરેટમાંથી 0.1 N AgNO_3 નું 9.5 ml દ્રાવણ વપરાય છે તો પાણીમાં ક્લોરાઈડનું પ્રમાણ PPM અને m.e./ l માં શોધો.
 - (2) પાણીમાં Ca^{++} , Mg^{++} , CO_3^{--} અને HCO_3^- નું પ્રમાણ અનુક્રમે 4.5 m.e./l , 1.3 m.e./l, 5.0 m.e./l, અને 2.0 m.e./l હોય તો RSC શોધી પાણીનો વર્ગ જણાવો.
 - (3) Ca^{++} અને Mg^{++} ના પૃથ્થકરણમાં વપરાતા સુચકના નામ અને રંગ પરિવર્તન જણાવો.
 - (4) PH શોધવાનું સૂત્ર અને PH નો માપકમ (સ્કેલ) લખો.
 - (5) કાર્બોનેટની ગણતરીમાં બ્યુરેટ આંકને ડબલ શા માટે કરવામાં આવે છે?
 - (6) Ca^{++} અને Mg^{++} ના પૃથ્થકરણમાં જો $R_1 = R_2$ હોય તો પાણીમાં Mg^{++} નું m.e./ l પ્રમાણ કેટલું હશે?
 - (7) પાણીમાં કાર્બોનેટનું પ્રમાણ 0.06 % હોય તો તેને PPMમાં દર્શાવો.
